

[< sekcia Ekonomika](#)

Dopyt po liekoch z krvnej plazmy stúpa rýchlejšie ako počet darcov

Zdieľaj na Facebooku

Slovenskí pacienti a ich lekári sa dlhodobo stretávajú s nedostupnosťou liekov vyrábaných z krvnej plazmy.

Autor **OTS**
včera 9:16

Bratislava 28. apríla (OTS) - Ministerstvo zdravotníctva, ale aj Štátny ústav pre kontrolu

liečiv evidovali časté hlásenia o nedostupnosti liekov od držiteľov povolení na registráciu liekov, ako aj podnety od samotných pacientov. Po pandemicky náročnom období, kedy celosvetovo poklesol počet darcov krvnej plazmy sa situácia s liekmi stabilizovala.

Vzácne žlté tekuté zlato

Podľa profesora Miloša Jeseňáka, ktorý je prednostom Kliniky detí a dorastu JLF UK a UNM a prezidentom Slovenskej spoločnosti alergológie a klinickej imunológie, však Slovensko oproti iným krajinám zaostáva v oblasti darcovstva krvnej plazmy. Tá sa právom označuje aj ako tekuté zlato práve pre jej charakteristickú žltú farbu. Pacientov, ktorí sú neraz odkázaní na celoživotnú liečbu liekmi vyrobenými z krvnej plazmy totiž u nás pribúda rýchlejšie, ako počet darcov. A to sa môže v podobných krízových situáciách, ako bola pandémia COVID-19, podpisovať pod zníženie dostupnosti liekov pre našich pacientov. *„Aj keď veda a medicína postúpili a mnohé zložky, ktoré sa z krvnej plazmy získavajú, vieme pripraviť napríklad metódami molekulárneho inžinierstva, stále platí, že napríklad imunoglobulíny, čiže protilátky, ktoré sú pre pacientov či už s vrodenými alebo získanými poruchami protilátkovej imunity nenahraditeľné, nevieme vyrobiť synteticky. Na Slovensku máme rezervy v rámci odberov plazmy. Mali by sme pridať aj v tejto oblasti a nájsť spôsoby ako ľudí motivovať k darovaniu krvnej plazmy. Vo všeobecnosti platí, že čím máme menej darcov plazmy, tým väčší problém vzniká vo výrobe potrebných liekov. Pre menšie trhy, ako je napríklad Slovensko, tak môžu vzniknúť opätovné problémy s dostupnosťou liekov,*“ upozorňuje profesor **Miloš Jeseňák**.

Neprekonaný potenciál

Napriek tomu, že lieky z krvnej plazmy sa používajú už viac ako sto rokov, ich potenciál stále nie je prekonaný. Existuje množstvo situácií, kedy ich nie je možné nahradiť žiadnymi inými liekmi. *„V mnohých prípadoch ich nevieme nahradiť antibiotikami, či inými liečebnými postupmi. Akákoľvek nedostupnosť liekov z krvnej plazmy preto priamo ohrozuje našich pacientov na živote.*“ potvrdzuje profesor **Miloš Jeseňák**. Jeho slová potvrdzuje aj Pavel Kovář, medicínsky riaditeľ v spoločnosti Takeda, ktorá je globálnym lídrom v spracovaní krvnej plazmy. *„Veľa ľudí je na liečbu liekmi z krvnej plazmy úplne odkázaných. Len v Európe trpí niektorým zo zriedkavých ochorení približne 1 milión ľudí. To je dvaapokrát viac ako počet pacientov s rakovinou prsníka. U pacientov so zriedkavými ochoreniami často nie je možné úplne uzdravenie. Aby bolo zaistené ich prežitie a kvalita života, je nevyhnutná priebežná liečba,*“ potvrdzuje **Pavel Kovář**. Význam liekov vyrobených z krvnej plazmy teda rastie spolu s počtom pacientov odkázaných na dobrovoľných darcov plazmy.

Inšpirácia od susedov

Slovensko by mohlo nájsť príklad vo zvyšovaní výťažnosti krvnej plazmy v susednej Českej

republike. „Využívame vedecký pokrok, moderné technológie a partnerské spolupráce k naplneniu terapeutického potenciálu krvnej plazmy. „Bez dobrovoľných darcov by nebolo možné dopyt po liekoch vyrábaných z krvnej plazmy uspokojiť. Darcov preto vnímame ako hrdinov, ktorí zachraňujú ľudské životy. Naším cieľom je tiež zlepšovať informovanosť, tak ohľadom možnosti darovania plazmy, ako aj o oblastiach kde plazma pomáha pacientom,“ hovorí **David Viochna**, zo spoločnosti BioLife, ktorá je súčasťou skupiny Takeda, venuje sa získavaniu plazmy a výrobe terapií na báze krvnej plazmy a v Česku aktuálne prevádzkuje sieť jedenástich odborných centier pre darovanie plazmy.

V rámci Európy sú len tri krajiny s podobnými pravidlami pre darovanie krvnej plazmy ako v Českej republike. Je to Nemecko, Rakúsko a Maďarsko. V ďalších krajinách, vrátane Slovenska, je plazmaferetický program (t.j. program odberu krvnej plazmy) regulovaný, či dokonca nie je povolený, aby bol zabezpečovaný privátnou sférou. Týka sa to aj niektorých veľkých krajín, ako sú napríklad Francúzsko, Španielsko, Poľsko, či Taliansko. Naopak lídrom sú dlhodobo USA. Aj v kontexte geopolitických zmien je ale podľa odborníkov nevyhnutné zintenzívniť snahy o zvyšovanie zásob krvnej plazmy nielen na úrovni jednotlivých európskych štátov, ale v rámci celej Európskej únie.

C-ANPROM/SK/IG/0003

O portáli

Aplikácie

Redakcia portálu

Reklama na webe

Podmienky používania

Pravidlá ochrany osobných údajov

Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 31 320 414, evidenčné číslo: EV 40/22/SWP

Copyright © TASR 2017. Publikovanie alebo ďalšie šírenie obsahu správ zo zdrojov Tlačovej agentúry Slovenskej republiky (TASR) je bez predchádzajúceho písomného súhlasu TASR výslovne zakázané. Pre získanie služieb TASR si pozrite ponuku na www.tasr.sk.

Obsah stránok je generovaný redakčným systémom Malina. Výsledkový servis: Livescore.